

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Οι σημαίες του κόσμου»

Συγγραφή: ΖΟΥΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Εφαρμογή: ΤΟΚΜΑΚΙΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Οι σημαίες του κόσμου

Δημιουργία σεναρίου

Ζούνη Ευαγγελία

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

1^ο Δημοτικό Σχολείο Μενεμένης

Χρονολογία

Από 10-10-2012 έως 19-10-2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Πώς λέμε ΟΧΙ (ενότητα 7)

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Μελέτη περιβάλλοντος / Γεωγραφία

Τεχνολογία

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ερευνητικές Εργασίες - Project

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 7 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας και εργαστήριο πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασική εξοικείωση με τη χρήση του ηλεκτρολογίου και του «ποντικιού», βασική εμπειρία χρήσης του Η/Υ (άνοιγμα φακέλου και αρχείου, αποθήκευση), αλλά και βασική εμπειρία από την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Προβλέπεται η ύπαρξη φορητών Η/Υ –ένας για κάθε μια ομάδα– αλλά και η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα (ή διαδραστικού πίνακα) για τη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης. Ο/η εκπαιδευτικός φροντίζει να δημιουργήσει και να αποθηκεύσει στον Η/Υ κάθε ομάδας, φακέλους με φύλλα εργασίας για κάθε μια δραστηριότητα. Κάθε φορά που ασχολούνται με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες τα παιδιά καθοδηγούνται να ανοίγουν τον φάκελο με το όνομα της ομάδας τους και να αναζητούν τις σχετικές εργασίες ενώ συχνά παρακινούνται και να τις αποθηκεύουν.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ζούνη Ευαγγελία, Οι σημαίες του κόσμου, Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Δημοτικού, 2011.

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μέσα από τις δραστηριότητες του συγκεκριμένου σεναρίου γίνεται προσπάθεια οι μαθητές/-τριες της Β΄ Τάξης να γνωρίσουν τη σημαία ενός κράτους ως ένα σύμβολο αλλά και τη σημασία της για κάθε λαό. Παράλληλα, τα παιδιά γνωρίζουν τη συμβολική σημασία των χρωμάτων και σχημάτων σε διάφορες σημαίες, στην ελληνική αλλά και στις σημαίες κρατών της Ευρώπης όπως και γειτονικών κρατών της Ελλάδας. Ακόμη, τα παιδιά ασκούνται στην αναζήτηση πληροφοριών, οι οποίες ανταποκρίνονται σε κριτήρια που τα ίδια είναι σε θέση να εντοπίσουν αλλά και στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (του Η/Υ και του διαδικτύου), προκειμένου να ανταποκριθούν σε αντίστοιχες αναζητήσεις.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την αρχική σύλληψη του σεναρίου, προβλέπεται η υλοποίησή του ως σχέδιο εργασίας (Project). Μέσα από αυτό μπορεί να υποστηριχθεί η εξάσκηση της γλωσσικής έκφρασης, της κριτικής σκέψης των μαθητών/-τριών με ταυτόχρονη αξιοποίηση γνώσεων που έχουν αποκτήσει τα παιδιά, ήδη από την προσχολική τους ηλικία, με τη συμμετοχή τους σε εκδηλώσεις που αφορούν στη «Γιορτή της Σημαίας» και γενικότερα στις εθνικές γιορτές.

Ο αρχικός σχεδιασμός ξεκινά από την παραδοχή ότι οι μαθητές/-τριες της Β΄ Τάξης –ουσιαστικά και τυπικά– είναι σε θέση να ξεχωρίσουν τη γαλανόλευκη σημαία της πατρίδας μας και χαρακτηριστικά της και ότι κάθε χώρα έχει το δικό της εθνικό σύμβολο. Γι’ αυτό και υποστηρίζεται ότι το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω διερεύνησης. Άλλωστε, οι εθνικές σημαίες των κρατών αποτελούν θέμα που συναντάται συχνά στα σχολικά εγχειρίδια — τόσο της *Γλώσσας* όσο και της *Μελέτης Περιβάλλοντος* αλλά και των *Εικαστικών*. Το γεγονός ότι η σημασία και η αξία της σημαίας είναι αντικείμενο διδακτικής πραγμάτευσης που επανέρχεται στα μαθήματα της τάξης αλλά και από τάξη σε τάξη, μαζί με την αναγνώριση του συγκεκριμένου θέματος ως ιδιαίτερα ενδιαφέροντος και οικείου για τα παιδιά της Β΄ Τάξης, αποτέλεσαν στοιχεία που συνηγόρησαν στην επιλογή του συγκεκριμένου σεναρίου και των προτάσεών του για εφαρμογή σε συνθήκες πραγματικής τάξης. Ως επιπρόσθετο κριτήριο μπορεί να θεωρηθεί η πρόβλεψη της σχεδιάστριας του σεναρίου, σύμφωνα με την οποία η ενασχόληση και η εμπλοκή των μαθητών/-τριών με το συγκεκριμένο θέμα μέσα στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας και ομαδικής εργασίας, μπορεί να τους δώσει τη δυνατότητα να αποκτήσουν ομαδικό πνεύμα και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, ενώ από την άλλη πλευρά θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν δεξιότητες γραμματισμών και ιδίως των νέων γραμματισμών που πηγάζουν από τη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο εργασίας, ο ρόλος του δασκάλου είναι υποστηρικτικός, εφόσον καθοδηγεί και συμβουλεύει τις ομάδες, ενώ φροντίζει να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για την ανάπτυξη της δυναμικής των επιμέρους ομάδων και της ολομέλειας. Οι μαθητές καθοδηγούνται σε πρακτικές διερεύνησης και συνεργασίας με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους αλλά και με τους άλλους συμμαθητές τους.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Στο αρχικό σενάριο, το οποίο προβλέπονταν να ολοκληρωθεί μέσα σε 14-16 διδακτικές ώρες, έθετε τους παρακάτω στόχους:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιχειρείται:

- να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τη σημασία της σημαίας για κάθε λαό·
να αναζητήσουν πληροφορίες για τη συμβολική σημασία των χρωμάτων και των σχημάτων στις σημαίες άλλων κρατών·
- να ερμηνεύσουν γενικά στοιχεία του κόσμου που τα περιβάλλει, μέσα από διαδικασίες παρατήρησης και περιγραφής, σύγκρισης, ταξινόμησης, αντιστοίχισης·
- να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας·
- να κατανοήσουν την αξία της ομαδικής εργασίας και της από κοινού ανακάλυψης·
- να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές με άλλους ανθρώπους και να τις σέβονται·
- να «διαβάζουν» χάρτες·
- να εξοικειωθούν με την αναζήτηση στοιχείων μέσω μηχανών αναζήτησης.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιχειρείται:

- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο·
- να μάθουν την ετυμολογία ορισμένων λέξεων (*σημαία, κράτος, σύμβολο*)·
- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να αναπτύξουν επιχειρηματολογικό λόγο (προφορικό και γραπτό)·
- να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων (συνδυασμός λόγου–εικόνας–βίντεο).

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιχειρείται:

- να εξοικειωθούν με τα μέρη του ηλεκτρονικού υπολογιστή·
- να εξοικειωθούν με προγράμματα γενικής χρήσης (ζωγραφικής, επεξεργαστή κειμένου)·
- να εξοικειωθούν με την αναζήτηση σε μηχανή αναζήτησης·
- να μάθουν να ανοίγουν ιστοσελίδες·
- να εξοικειωθούν με τη μεγέθυνση και σμίκρυνση φωτογραφίας-εικόνας·
- να εξοικειωθούν με τρόπους αλλαγής σελίδας·
- να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης μέσα σε έναν ιστότοπο·
- να εξοικειωθούν με την εκτύπωση φωτογραφίας·
- να εξοικειωθούν με τρόπους ακρόασης ηχητικού κομματιού·
- να γνωρίσουν μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια·
- να γνωρίσουν ένα διαδικτυακό λεξικό·
- να γνωρίσουν ένα ηλεκτρονικό λεξικό·
- να γνωρίσουν ένα ψηφιακό λεξικό·

Παρά τον σεβασμό στην αρχική σύλληψη του σεναρίου, η στοχοθεσία κατά την εφαρμογή του –η οποία διάρκεσε 8 διδακτικές ώρες– χρειάστηκε να διαφοροποιήσει την έκταση και το εύρος των αρχικών στόχων λόγω της συνθήκης του περιορισμένου χρόνου, ενώ υπήρξε –παράλληλα– μια ανακατανομή κάποιων στόχων. Έτσι, η στοχοθεσία της εφαρμογής διαμορφώθηκε ως εξής:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

- να γνωρίσουν διαισθητικά τη συμβολική χρήση της σημαίας, μέσα από την εξοικείωσή τους με παιχνίδια αντιστοίχισης κρατών/με τις σημαίες τους·
- να γνωρίσουν στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν σύμβολα σε μια σημαία·
- να γνωρίσουν τις σημαίες κρατών της Ευρώπης και γειτονικών χωρών της Ελλάδας·

- να είναι σε θέση να αναφερθούν σε καταστάσεις/συνθήκες στις οποίες γίνεται χρήση της σημαίας ενός κράτους·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση ενός φακέλου αλληλογραφίας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο·
- να μάθουν την ετυμολογία ορισμένων λέξεων (*σημαία*)·
- να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων (συνδυασμός κειμένου-εικόνας).

Γραμματισμοί

- να εξοικειωθούν με προγράμματα γενικής χρήσης (επεξεργαστή κειμένου, πρόγραμμα παρουσίασης)·
- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία πρόσβασης σε ιστοσελίδες·
- να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης μέσα σε έναν ιστότοπο·
- να γνωρίσουν μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια·
- να εξοικειωθούν με την αντιγραφή/επικόλληση κειμένου και εικόνας·
- να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας·
- να κατανοήσουν την αξία της ομαδικής εργασίας και της από κοινού ανακάλυψης.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Κριτήρια για την επιλογή του συγκεκριμένου σεναρίου υπήρξαν η πρωτοτυπία του, το εύρος των στόχων που αυτό μπορεί να καλύψει αλλά και το γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών της Β΄ Τάξης για το συγκεκριμένο θέμα. Η πρόταση της σχεδιάστριας

του σεναρίου αναφορικά με την αφορμή για την ενασχόληση με αυτό (αξιοποίηση των ποιημάτων για τη σημαία στην ενότητα 7 με τίτλο «Πώς λέμε ΟΧΙ») ανταποκρίνεται και στον σχεδιασμό της τάξης στην οποία διδάσκω. Βρισκόμαστε δεκαπέντε μέρες πριν τον εορτασμό της επετείου της 28ης Οκτωβρίου και η αξιοποίηση της εικόνας του προοργανωτή στην συγκεκριμένη ενότητα (α΄ τεύχος, σ. 58, του βιβλίου μαθητή της *Γλώσσας*) λειτουργεί και ως «εισαγωγή» για τον σχετικό προγραμματισμό.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Με τις δραστηριότητες του σεναρίου, οι μαθητές/-τριες της Β΄ Τάξης θα έρθουν σε επαφή με πληροφορίες που αφορούν στην εθνική τους σημαία, ενώ θα αξιοποιηθούν κείμενα, τόσο του σχολικού αναγνωστικού όσο και του *Ανθολογίου* αλλά και του *Εικονογραφημένου Λεξικού*. Παράλληλα, θα κληθούν να αξιοποιήσουν αλλά και να αναζητήσουν πληροφορίες για άλλους λαούς, ανακαλύπτοντας τους συμβολισμούς που αποδίδονται στις σημαίες των διαφόρων κρατών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κατά την αναζήτηση των σχετικών πληροφοριών, οι μαθητές/-τριες της Β΄ Τάξης θα παρακινηθούν να εμπλακούν σε δραστηριότητες που αφορούν την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη. Μέσα από την αναζήτηση στο διαδίκτυο, την αξιοποίηση και διαχείριση πληροφοριών από την ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Wikipedia, τη χρήση κειμένων και εικόνων για τη δημιουργία ομαδικών εργασιών, μέσα από δικά τους βιώματα, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με ποικίλες μορφές χρήσης των ΤΠΕ διαπιστώνοντας έμπρακτα τις δυνατότητες που πηγάζουν από αυτές, ενώ, παράλληλα αντιλαμβάνονται τον Η/Υ ως εναλλακτικό εργαλείο που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες τους, παρέχοντας ίδιο και –κάποιες φορές– καλύτερο αποτέλεσμα από τη χρήση του χαρτιού και της συμβατικής γραφής.

Κείμενα

Πληροφοριακά κείμενα για τις σημαίες κρατών από την ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Wikipedia, πεζό κείμενο από το ανθολόγιο σχετικό με τα χρώματα της ελληνικής σημαίας, λήμμα της λέξης *σημαία* στο *Εικονογραφημένο Λεξικό*, ποιήματα με το ίδιο θέμα από το σχολικό εγχειρίδιο και σώμα κειμένων του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού, Χάρτης της Ελλάδας με γειτονικά κράτη, Χάρτης της Ευρώπης.

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

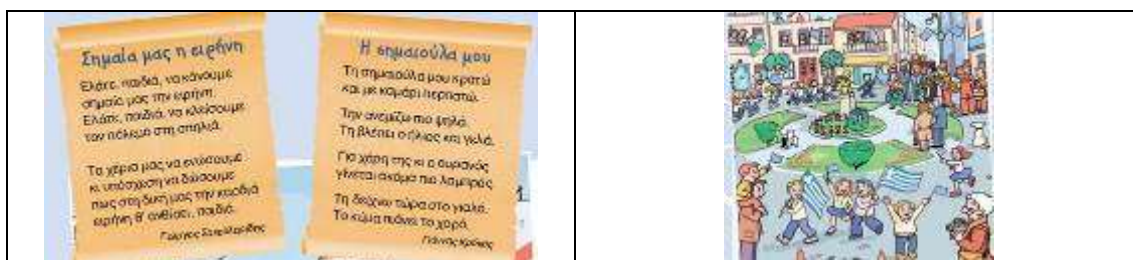
1η διδακτική ώρα

Πριν ξεκινήσουμε τη συζήτηση της εικόνας του προοργανωτή (ενότητα 7 «Πώς λέμε ΟΧΙ»), αξιοποιήθηκε μια ευκαιρία που προέκυψε από τις ενδυματολογικές επιλογές δύο μαθητών της τάξης. Συγκεκριμένα, ένας μαθητής φορούσε μια μπλούζα με τη σημαία της Μ. Βρετανίας και κλήθηκε να μιλήσει για αυτή. Έτσι προέκυψε και ο δεύτερος μαθητής που φορούσε ένα μπλουζάκι με τη σημαία μιας ποδοσφαιρικής ομάδας. Οι δύο σημαίες συγκρίθηκαν μεταξύ τους (όσον αφορά στα χρώματά τους αλλά και τον συμβολισμό τους, η μια είναι σημαία ενός λαού ενώ η άλλη εκπροσωπεί μια ομάδα ανθρώπων), ενώ προκλήθηκε συζήτηση για την επιλογή χρήσης σημαιών στις ενδυματολογικές επιλογές των ανθρώπων («γιατί να βάλει κανείς τη μπλούζα με τη σημαία της Γερμανίας, τα παπούτσια με τη σημαία της Αγγλίας, το καπέλο με τη σημαία του κάποιου ομάδας;»).

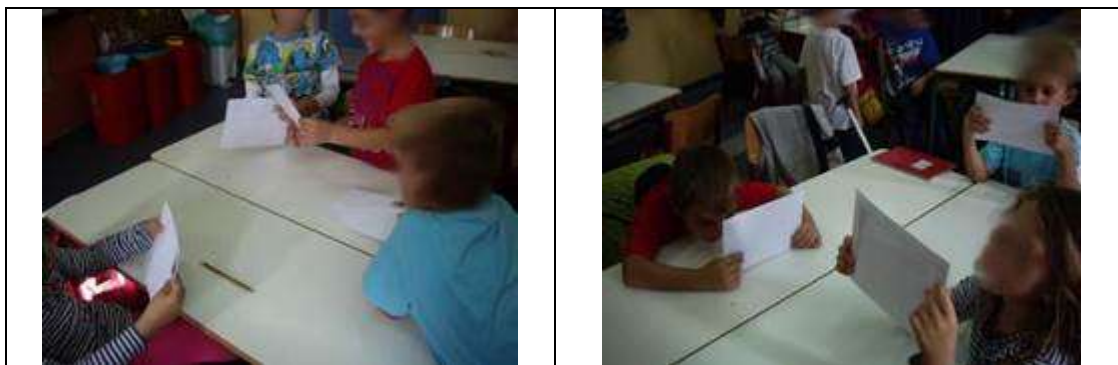
Κατόπιν ζητήθηκε από τα υπόλοιπα παιδιά να αναφέρουν σε ποιες άλλες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται οι σημαίες. Τα παιδιά αναφέρθηκαν στην γιορτή του ΟΧΙ και στη συνήθεια να αναρτώνται ελληνικές σημαίες στα μπαλκόνια των σπιτιών για τον εορτασμό της επετείου. Ο σχολιασμός της εικόνας του σχολικού αναγνωστικού και η ανάγνωση των κειμένων ήρθε ως συνέχεια των σχετικών αναφορών. Σχολιάστηκαν οι επιμέρους εικόνες και έγινε ανάγνωση των δύο ποιημάτων.

Ακολούθησε μια μικρή συζήτηση για τη δυνατότητά μας να ασχοληθούμε με πιο συστηματικό τρόπο με τις σημαίες των διαφόρων κρατών μέσα από την αξιοποίηση και χρήση των Η/Υ και του διαδικτύου. Τα παιδιά έδειξαν ενδιαφέρον και αποδέχτηκαν με ενθουσιασμό τη συγκεκριμένη πρόταση. Ακολούθησε ο χωρισμός τους σε ομάδες, ο οποίος έγινε με τυχαία επιλογή, ακολουθώντας τον αρχικό σχεδιασμό του σεναρίου. Δεν έγινε όμως με κλήρωση, όπως προτάθηκε. Προκαλώντας την φαντασία των παιδιών, επανέλαβα την ερώτηση «σε ποιες άλλες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται οι σημαίες;» και άρχισα να μοιράζω στους/στις μαθητές/-τριες της τάξης φακέλους, στους οποίους υπήρχαν γραμματόσημα με τις σημαίες διαφόρων κρατών. Τα παιδιά αναγνώρισαν και τη συγκεκριμένη χρήση, αναφέροντας μάλιστα και περιπτώσεις που οι οικείοι τους έχουν συλλογές γραμματοσήμων, ανάμεσα στα οποία υπάρχουν και σημαίες κρατών. Ως πηγή εύρεσης των αντίστοιχων γραμματοσήμων χρησιμοποιήθηκε συγκεκριμένη ιστοσελίδα από το διαδίκτυο (<http://www.flagsonstamps.info/index.htm#A>), από την οποία «προμηθεύτηκα» 6 γραμματόσημα (όσες και οι ομάδες που δημιουργήθηκαν μετά την αναζήτηση των παιδιών που είχαν το ίδιο γραμματόσημο στον φάκελό τους). Καθεμία από τις ομάδες που δημιουργήθηκαν αποτελούνταν από 4 παιδιά.

Στη συνέχεια σχολιάστηκε η δυνατότητα που έχει κάθε ένας κάτοχος του φακέλου να αξιοποιήσει τον συγκεκριμένο φάκελο. Τα παιδιά μίλησαν για την αναγκαιότητα καταγραφής του ονόματος του αποστολέα («αυτός που γράφει το γράμμα») και του παραλήπτη («σε αυτόν που θα το στείλουμε») αλλά και της διεύθυνσής τους. Προκάλεσα τους/τις μαθητές/-τριες να συμπληρώσουν τα στοιχεία αυτά στους φακέλους τους (κάποια παιδιά είχαν δυσκολία στο να θυμηθούν τη διεύθυνση της κατοικίας τους και γι' αυτό τους πρότεινα να γράψουν τη διεύθυνση του σχολείου).

Κατόπιν τους κάλεσα να περιεργαστούν τους φακέλους (άλλωστε δεν ήταν κλεισμένοι και όλα τα παιδιά είχαν αντιληφθεί «ότι κάτι έχει μέσα»), να αναζητήσουν τα κείμενα που υπήρχαν σε αυτούς και να τα διαβάσουν. Μάλιστα κλήθηκαν να συμφωνήσουν μεταξύ τους για τις πληροφορίες που θα μας έδιναν όταν ερχόταν η σειρά τους να παρουσιάσουν στην ολομέλεια όσα διάβασαν. Η επιλογή αυτή έγινε προκειμένου να παρουσιαστούν κάποιες πληροφορίες σχετικά με τις σημαίες ορισμένων κρατών, οι οποίες στο αρχικό σενάριο προβλέπονταν ότι θα μπορούσαν να αναζητηθούν και να αξιοποιηθούν από τις ομάδες των μαθητών/-τριών. Κατά την προετοιμασία της εφαρμογής ανέτρεξα στις προτάσεις που προτείνονταν στο αρχικό σενάριο και διαπίστωσα ότι ορισμένα από τα κείμενα που προτείνονταν να χρησιμοποιηθούν από τα παιδιά ήταν δυσνόητα ή τουλάχιστον ξεπερνούσαν τις δυνατότητες των μαθητών/-τριών της τάξης στην οποία δίδασκα. Έτσι επέλεξα μέρος αυτών των κειμένων που το έδωσα εκτυπωμένο στα παιδιά ως περιεχόμενο του φακέλου που είχαν στα χέρια τους.

 Η σημαία της Γερμανίας είναι τρίχρωμη και αποτελείται από τρεις οριζόντιες λωρίδες ίδιων διαστάσεων. Το χρώμα είναι μαύρο (πάνω), κόκκινο και χρυσό.	 Η εθνική σημαία της Γαλλίας είναι τρίχρωμη. Αποτελείται από τρεις κάθετες λωρίδες, χρώματος μπλε, άσπρου και κόκκινου.
Κείμενο 1^{ης} ομάδας	Κείμενο 2^{ης} ομάδας
 Η σημαία της Ιταλίας είναι τρίχρωμη, με τρεις κάθετες λωρίδες, χρώματος πράσινου, λευκού και κόκκινου. Η Ιταλική τρίχρωμη σημαία είναι ουσιαστικά ίδια με τη Γαλλική με το πράσινο χρώμα αντί για το μπλε.	 Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας χρησιμοποιεί ως εθνική σημαία τη σημαία της Ένωσης, που είναι ένωση τριών σπαιρών, του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Ανδρέα και του Αγίου Παύλου.
Κείμενο 3^{ης} ομάδας	Κείμενο 4^{ης} ομάδας
 Στη σημαία προβάλλεται ο Κύπρος με πορτοκαλί χρώμα σε άσπρο φόντο. Κάτω από την Κύπρο δύο πράσινα κλαδιά ελιάς, ενωμένα στις άκρες. Το χρώμα της Κύπρου στη σημαία συμβολίζει τον άλλοτε άρθενο χαλιό που υπήρχε στο νησί. Ακόμη το λευκό φόντο συμβολίζει την ελευθερία.	 Η σημαία της Αυστρίας αποτελείται από τρεις ισομεγέθεις λωρίδες χρώματος κόκκινου, άσπρου και κόκκινου. Η αυστριακή σημαία λέγεται ότι είναι από τις αρχαιότερες στον κόσμο.
Κείμενο 5^{ης} ομάδας	Κείμενο 6^{ης} ομάδας

Επιλέχθηκε μια δραστηριότητα που θα εισαγάγει τα παιδιά στο «πνεύμα» της αναζήτησης, ενώ –ταυτόχρονα– οι σχετικές πληροφορίες θα μπορούν να γίνουν κατανοητές στα παιδιά μέσα από την εμπλοκή τους, την παρατήρηση και τον σχολιασμό των σημαιών ποικίλων χωρών. Αυτό έγινε με την παρουσίαση των ταχυδρομικών φακέλων, κατά την οποία σε κάθε έναν υπήρχε ένα γραμματόσημο που παρέπεμπε στη σημαία μιας χώρας. Καθώς μέσα σε κάθε φάκελο υπήρχε ένα [ενημερωτικό](#) για αυτή, τα παιδιά έκαναν συγκρίσεις μεταξύ των διαφορετικών σημαιών και παρουσίασαν τις ιδέες τους, αλλά και τις απόψεις τους για το θέμα. Στο τέλος της δραστηριότητας, οι μαθητές/-τριες ήταν σε θέση να επιλέξουν οι ίδιοι/-ιες ένα όνομα στην ομάδα τους. Είναι ευνόητο ότι τα ονόματα αυτά δεν ταυτίζονται με τις επιλογές του αρχικού σεναρίου («Σημαία της Γερμανίας», «Σημαία της Αγγλίας», «Σημαία της Αυστρίας», «Κύπρος», «Ιταλία», «Σημαία της Γαλλίας»).

Άλλωστε αυτό δεν είναι το μοναδικό σημείο διαφοροποίησης, ίσως μάλιστα η όποια διαφοροποίηση να έχει ως αφετηρία της αυτό ακριβώς το σημείο, ενώ ως βασικό κριτήριο των διαφορετικών επιλογών από το αρχικό σενάριο μπορεί να

οριστεί η προσαρμογή του σεναρίου στις προσλαμβάνουσες και στις ικανότητες του συγκεκριμένου μαθητικού δυναμικού.

Με τον ορισμό των ομάδων ολοκληρώθηκε και η πρώτη ώρα εφαρμογής του σεναρίου. Οι ομάδες κατέληξαν στα συμπεράσματά τους, τα οποία συμφωνήθηκε να παρουσιαστούν στην επόμενη συνάντησή μας στην ολομέλεια της τάξης.

2η & 3η διδακτική ώρα

Σύμφωνα με το αρχικό σενάριο προβλέπεται η ενασχόληση με τις πρώτες δραστηριότητές του (μέχρι και το 4ο δίωρο) να γίνει στην ολομέλεια της τάξης. Κατά την εφαρμογή του, οι ομάδες ξεκινούν την εργασία τους ξεχωριστά και συναντώνται κάθε φορά στην ολομέλεια για να παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους.

Έτσι έγινε και στο επόμενο δίωρο (2η–3η ώρα εφαρμογής του σεναρίου), κατά το οποίο οι εκπρόσωποι των ομάδων ή και όλα τα μέλη τους –σε κάποιες από αυτές– έχοντας ως φόντο μια διαφάνεια [παρουσίασης](#) (όπου υπήρχε η εικόνα του γραμματόσημου αλλά και το κείμενο για τη σημαία κάθε ομάδας) κατέγραφαν τα ονόματα των μελών κάθε ομάδας και αναφέρονταν στις πληροφορίες που διάβασαν. Κατά την παρουσίαση έγιναν συγκρίσεις ανάμεσα στις ομάδες καθώς οι σημαίες που επιλέχθηκαν (6 ευρωπαϊκών κρατών: Μ. Βρετανίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Γαλλίας, Αυστρίας και Κύπρου) είχαν κάποιες βασικές ομοιότητες (χρήση ίδιων χρωμάτων,

τρίχρωμες σημαίες, η ιταλική σημαία διαφέρει από τη γαλλική μόνο σε ένα χρώμα) αλλά και διαφορές (η βρετανική και η κυπριακή δεν μοιάζουν με τις άλλες).

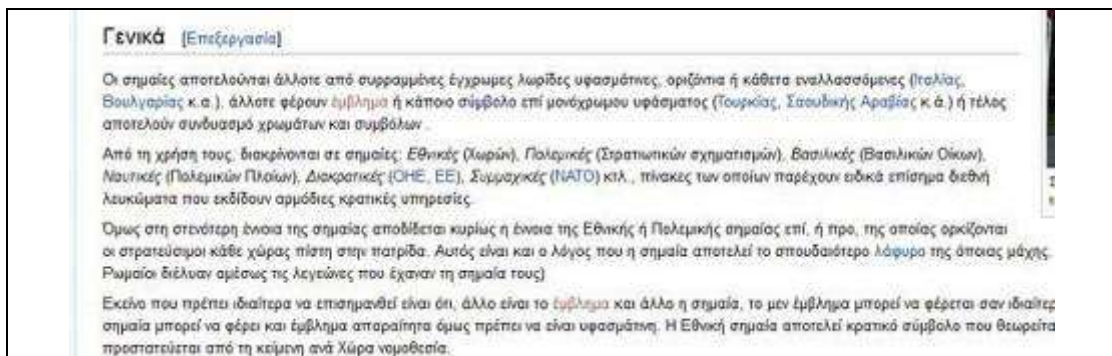

Ακολούθησε η προβολή ενός βίντεο που προτείνεται και στο αρχικό σενάριο, (http://www.youtube.com/watch?v=zOti8U_-BNM&feature=relmfu) με τις χώρες της Ευρώπης και τις σημαίες τους, ενώ μέσα από ένα [αρχείο παρουσίασης](#) προβλήθηκε σε διαφάνεια ο χάρτης της Ευρώπης (προέλευση χάρτη: http://www.as-transfair.de/ast_leistungen.html) μαζί με τα ονόματα των χωρών/ομάδων της τάξης. Εκπρόσωποι των ομάδων καλούνταν στον πίνακα της τάξης για να μετακινήσουν στην κατάλληλη θέση την εικόνα της σημαίας κάθε κράτους, αντικαθιστώντας το πλαίσιο κειμένου με το όνομα της χώρας. Μετά την ολοκλήρωση της τοποθέτησης, στην οποία βοήθησε η γραφή του ονόματος κάθε χώρας με χρώματα από τη σημαία της, έγινε συζήτηση για την Ευρώπη, στην οποία, όπως δηλώθηκε από τα παιδιά, για τα ίδια θεωρούνταν ένα ακόμη κράτος ενώ τα ίδια κατέληξαν πως ουσιαστικά «είναι πολλές χώρες μαζί». Για να αποφευχθεί οποιαδήποτε παρανόηση, δεν επιδείχθηκε η εικόνα της σημαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είχε ετοιμαστεί στην 3η διαφάνεια της παρουσίασης.

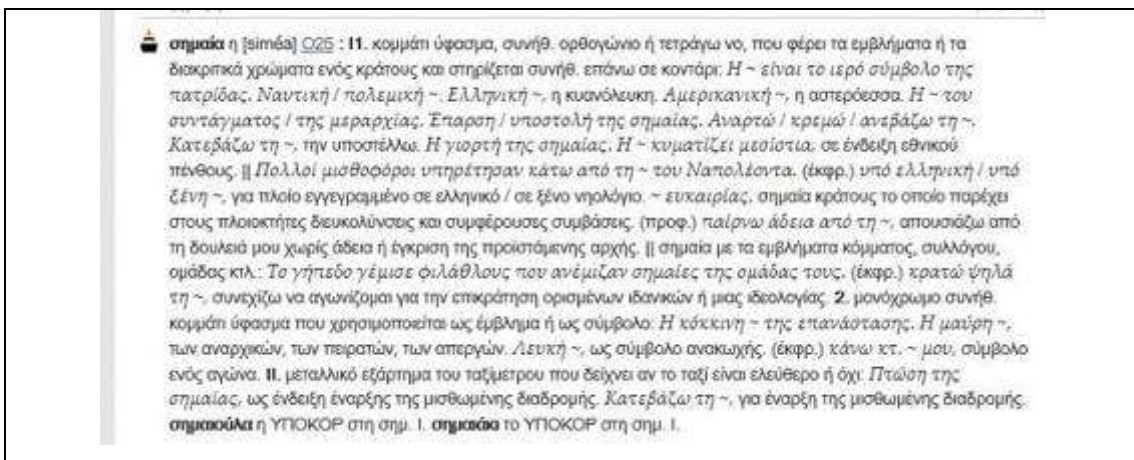
Στη συνέχεια της εφαρμογής, έγινε προσπάθεια να αξιοποιηθούν οι προτάσεις του αρχικού σεναρίου όσον αφορά στις εισαγωγικές δραστηριότητες. Επειδή όμως και αυτές κρίθηκε ότι δεν θα «λειτουργήσουν» ικανοποιητικά για τη συγκεκριμένη τάξη (για παράδειγμα η απάντηση στις ερωτήσεις μέσα από την ανάγνωση του κειμένου από τη σελίδα της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας <http://el.wikipedia.org/wiki/Σημαία>, «οι σημαίες από τι αποτελούνται;» «πώς διακρίνονται οι σημαίες ανάλογα με τη χρήση τους;» που προβλέπουν τη χρήση δυσκολονόητων εννοιών, όπως ‘έμβλημα’, ‘σύμβολο’).

Εναλλακτικά επιλέχθηκε η χρήση ενός φύλλου δραστηριοτήτων στον κειμενογράφο –κοινό για όλες τις ομάδες– στο οποίο καλούνται οι μαθητές/-τριες να «συμβουλευτούν» διάφορα κείμενα και να αξιοποιήσουν τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτά, προκειμένου να καταλήξουν σε ένα κείμενο για την ελληνική σημαία.

Για τον σκοπό αυτό αξιοποιήσα τις προτάσεις του αρχικού σεναρίου για το Φύλλο εργασίας 1 (της Α΄ ομάδας: «Σημαία της Ελλάδας»), το οποίο αποτέλεσε κατά την εφαρμογή κοινό φύλλο δραστηριοτήτων (1ο) για όλες τις ομάδες. Στο αρχικό σενάριο προτεινόταν η χρήση παραπομπών, όπως η σελίδα της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας <http://el.wikipedia.org/wiki/Σημαία> και το *Λεξικό Τριανταφυλλίδη*.

Στα κείμενα που συναντώνται υπάρχουν εκφράσεις που δύσκολα γίνονται κατανοητές από παιδιά της συγκεκριμένης ηλικίας, γι' αυτό και δεν αξιοποιήθηκαν. Αντίθετα, χρησιμοποιήθηκε η ερμηνεία της λέξης *σημαία* από το *Εικονογραφημένο Λεξικό*, το οποίο οι μαθητές/-τριες είχαν τη δυνατότητα να ξεφυλλίσουν στο έντυπο σχολικό εγχειρίδιο.

Ο ίδιος ορισμός βρισκόταν και στο φύλλο εργασίας που βρήκαν σε φάκελο – στην επιφάνεια του Η/Υ τους– οι μαθητές/-τριες. Παράλληλα όμως διαπίστωσαν ότι έπρεπε να ανταποκριθούν σε συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες σχετικές με την ελληνική σημαία. Στη φάση αυτή, η δράση των ομάδων

μεταφέρθηκε στην αίθουσα πληροφορικής, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα της ασύρματης σύνδεσης για καθένα από τους φορητούς Η/Υ. Αρχικά κλήθηκαν να πατήσουν σε έναν υπερσύνδεσμο στον οποίο τους δίνονταν το κείμενο της Γαλάτειας Σουρέλη με τίτλο «Το ασπρογάλανο πανί» (*Ανθολόγιο Α-Β' Τάξης*, σσ. 122-123).

Το κείμενο διαβάστηκε από εμένα, ενώ τα παιδιά παρακολουθούσαν στην οθόνη του Η/Υ τους. Ακολούθησε μικρή συζήτηση για το περιεχόμενο του κειμένου και απαντήθηκε προφορικά η πρώτη ερώτηση που συναντάται μετά το κείμενο «Ποια παιδιά της Ελλάδας έδωσαν το άσπρο και ποια το γαλάζιο χρώμα στη σημαία και γιατί;») ενώ το ενδιαφέρον των παιδιών εστιάστηκε στα χρώματα της ελληνικής σημαίας.

Κατόπιν τα παιδιά χρησιμοποίησαν την παραπομπή που προτείνεται και στο αρχικό σενάριο http://www.snhell.gr/kids/content.asp?id=223&cat_id=9, για τη χρήση του ποιήματος του Στ. Σπεράντζα με τίτλο «Στη σημαία μας». Καθώς αφέθηκε χρόνος για μια πρώτη ανάγνωση του ποιήματος από τα παιδιά, ταυτόχρονα ακούστηκε το ίδιο ποίημα μελοποιημένο αυτή τη φορά, με τη χρήση του βίντεο <http://www.youtube.com/watch?v=Lzg3IZRmmv0>. Κατόπιν ζητήθηκε από τα παιδιά να διαβάσουν το ποίημα για μια ακόμη φορά, αναζητώντας τη στροφή στην οποία αναφέρεται στο χρώμα της ελληνικής σημαίας. Ακολούθησαν οδηγίες σε κάθε ομάδα για αντιγραφή της συγκεκριμένης στροφής και επικόλλησή της σε ένα πλαίσιο κειμένου στο αρχείο του κειμενογράφου (μόνο η ομάδα «Σημαία της Αυστρίας» δεν κατάφερε να κάνει τη συγκεκριμένη επικόλληση). Στο φύλλο δραστηριοτήτων του αρχικού σεναρίου δίνεται η οδηγία να διαβαστεί το ποίημα από τα παιδιά και να

παρουσιαστούν «τα ποιήματα σαν πεζό». Κρίνοντας ότι η συγκεκριμένη εργασία είναι αρκετά δύσκολη, ζητήθηκε από τα παιδιά να αξιοποιήσουν τις πληροφορίες από το ποίημα (συγκεκριμένα τη 2^η στροφή του), προκειμένου να ετοιμάσουν ένα «πεζό» κείμενο (χωρίς βέβαια να αναφερθεί ο συγκεκριμένος όρος).

Τέλος αξιοποιήθηκε η σελίδα: <http://el.wikipedia.org/wiki/Σημαία> και τα παιδιά παρακινήθηκαν να διαβάσουν το κείμενο που αναφέρεται στη «Σημαία της Ελλάδας» και να συμφωνήσουν για τις πληροφορίες που θα επέλεγαν για να απαντήσουν στη συγκεκριμένη ερώτηση. Η επιλογή των τριών πηγών πληροφόρησης σχετικά με τα σύμβολα και τα χρώματα της ελληνικής σημαίας αφορά στην διαφοροποιημένη διδασκαλία και στην προσφορά περισσότερων εναλλακτικών σε παιδιά που ίσως δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν τις ποικίλες πληροφορίες που δίνονται στην ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια.

Στο τέλος του [φύλλου δραστηριότητας](#) οι ομάδες καλούνταν να αξιοποιήσουν τις πληροφορίες τις οποίες επεξεργάστηκαν και συνθέτοντάς τες να ετοιμάσουν ένα δικό τους κείμενο για την ελληνική σημαία. Η όποια απάντησή τους καταγράφηκε και αποθηκεύτηκε αυτή τη φορά στο αρχείο του κειμενογράφου ([Φύλλο δραστηριότητας Ελληνική σημαία](#)). Με υπερσύνδεση τους δίνονταν η δυνατότητα να μπουν σε ένα αρχείο word (αυτό που χρησιμοποιήθηκε για την εκτύπωση των γραμματοσήμων που κολλήθηκαν στους φακέλους), από όπου μπορούσαν να αντιγράψουν ένα γραμματόσημο με την ελληνική σημαία για να τη συμπεριλάβουν στο κείμενό τους (μόνο η ομάδα «Σημαία της Γερμανίας» δεν κατάφερε να τοποθετήσει την εικόνα με το γραμματόσημο). Σε τακτά χρονικά διαστήματα υπενθυμίζονταν στα παιδιά να αποθηκεύουν τα αρχεία τους ενώ καλούνταν να συμμετέχουν όλοι κρατώντας μια σειρά ανάμεσά τους στη χρήση του «ποντικιού». Είναι αλήθεια πως ορισμένες από τις εντολές που έχουν διδαχτεί στα προηγούμενα μαθήματα χρειάζονται ακόμη να τους υπενθυμίζονται (όπως η εντολή της αναίρεσης αλλά και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται κατά την αντιγραφή και την επικόλληση εικόνας ή κειμένου). Καθώς τα παιδιά έγραφαν τα κείμενά τους, ζητούσαν βοήθεια για τη ορθογραφημένη γραφή ορισμένων λέξεων. Τους

παρακίνησα να συνεχίσουν και, καθώς αναγνώριζαν τα λάθη τους –από την κόκκινη υπογράμμιση των λέξεων–, τους θύμισα πώς μπορούν να προχωρήσουν στον ορθογραφικό τους έλεγχο. Το αποτέλεσμα από τις εργασίες των παιδιών είναι αρκετά ικανοποιητικό, αν και ακόμη διαπιστώνεται ότι ανάμεσα στα μέλη της κάθε ομάδας, υπάρχουν παιδιά που δεν έχουν την ίδια ευχέρεια με τους υπόλοιπους στη χρήση του Η/Υ. Μάλιστα οι ίδιοι/-ες στις συζητήσεις τους σχολιάζουν τη συμμετοχή τους και καλούν και τους υπόλοιπους συμμαθητές τους να δοκιμάσουν, προκειμένου η ομάδα τους να έχει καλύτερη απόδοση «αν μας βοηθούσες θα γράφαμε πιο πολλά...».

<p>Γράψουμε τις πληροφορίες που συγκεκριμένα για τα χρώματα και τα σύμβολα της ελληνικής σημαίας:</p> <p>Το γαλάζιο συμβολίζει τον ουρανό και την θάλασσα. Και το άσπρο συμβολίζει τον αφρό της θάλασσας. Όλα τα χρώματα της σημαίας είναι.</p>	 <p>το άσπρο συμβολίζει τον αφρό της θάλασσας και το γαλάζιο συμβολίζει το ουρανό.</p>
 <p>Η ελληνική σημαία έχει γαλάζιο και άσπρο χρώμα. Το άσπρο συμβολίζει το αφρό της θάλασσας και το γαλάζιο</p>	<p>Σημαία έχει δύο χρώματα και έχει το γαλάζιο και το άσπρο. Το άσπρο συμβολίζει τον αφρό.</p>
<p>Η ελληνική σημαία έχει δυο χρώματα το γαλάζιο και το άσπρο. Η Ελληνική σημαία έχει εννέα λωρίδες γαλάζιο άσπρο γαλάζιο άσπρο. Το γαλάζιο χρώμα συμβολίζει τον ουρανό και την θάλασσα.</p> <p>Ο σταυρός της ελληνικής σημαίας είναι άσπρος.</p>	 <p>Η ελληνική σημαία τα χρώματα της είναι άσπρο και γαλάζιο χρώμα. Το άσπρο χρώμα συμβολίζει τον αφρό της θάλασσας. Και το γαλάζιο το χρώμα της θάλασσας.</p>

Χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί ένα μέρος και από την επόμενη διδακτική ώρα προκειμένου να ανακεφαλαιώσουμε σχετικά με τα στοιχεία που διαφοροποιούν μια σημαία από κάποια άλλη. Έγινε αναφορά στη χρήση των διαφορετικών χρωμάτων και σχεδίων/ αντικειμένων και οι ομάδες προκλήθηκαν να δηλώσουν με ποιο από αυτά τα στοιχεία θα ήθελαν να ασχοληθούν στη συνέχεια του σχεδίου εργασίας. Με τον τρόπο αυτό τέθηκαν ουσιαστικά από τους ίδιους τους μαθητές τα κριτήρια αναζήτησης των σημαιών, στο φύλλο εργασίας που ετοιμάστηκε για κάθε ομάδα ξεχωριστά για το επόμενο δίωρο ([2^ο Φύλλο δραστηριότητας](#)).

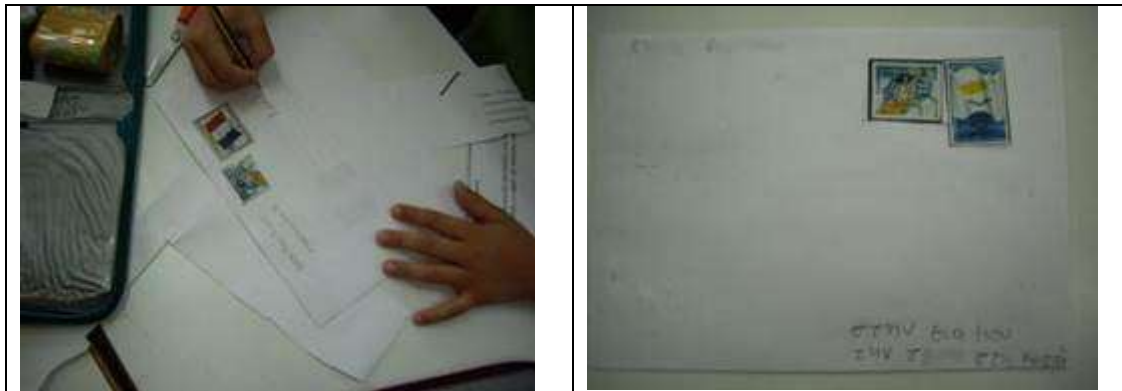

4η & 5η διδακτική ώρα

Οι εργασίες των ομάδων από την προηγούμενη δραστηριότητα εκτυπώθηκαν και παραδόθηκαν στα χέρια των παιδιών, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν για να εμπλουτίσουν το περιεχόμενο του ταχυδρομικού τους φακέλου (που τους είχε δοθεί την 1η ώρα εφαρμογής του σεναρίου).

Οι μαθητές/-τριες αφού περιεργάστηκαν το περιεχόμενο των εκτυπωμένων φύλλων, αναγνώρισαν σε αυτό τις δικές τους επιλογές (την αντιγραφή της 2ης στροφής του ποιήματος αλλά και το κείμενο που ετοίμασαν για την ελληνική σημαία). Στη συνέχεια τους δόθηκε ένα ακόμη γραμματόσημο (αυτή τη φορά με την ελληνική σημαία), προκειμένου να το κόψουν και να το κολλήσουν οι ίδιοι/-ιες στον φάκελό τους. Με τον τρόπο αυτό μπόρεσαν να αναγνωρίσουν τη σκοπιμότητα χρήσης ενός φακέλου αλληλογραφίας (καθώς κλήθηκαν να ορίσουν και τον αποστολέα στον οποίο τελικά θα στείλουν τη συγκεκριμένη επιστολή τους), ενώ ταυτόχρονα είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν μια περίπτωση αξιοποίησης της εικόνας της σημαίας (ως σύμβολο ενός κράτους/λαού).

Βέβαια δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν τη διεύθυνση του συγγενικού προσώπου ή του φίλου στον οποίο διάλεξαν να στείλουν το αποτέλεσμα της πρώτης ενασχόλησής τους με την έννοια της ‘σημαίας’ και ειδικότερα της ελληνικής, αλλά σε πρώτη φάση κατανόησαν μέσα από την προσωπική τους εμπλοκή βασικά στοιχεία της χρήσης επιστολών (η γραφή του ονόματος του αποστολέα και παραλήπτη, η αναγκαιότητα ύπαρξης ταχυδρομικού τέλους/γραμματόσημου, η δυνατότητα χρήσης της εικόνας μιας σημαίας σε μια επιστολή αλληλογραφίας, η πρόθεση αποστολής συγκεκριμένων πληροφοριών στον παραλήπτη).

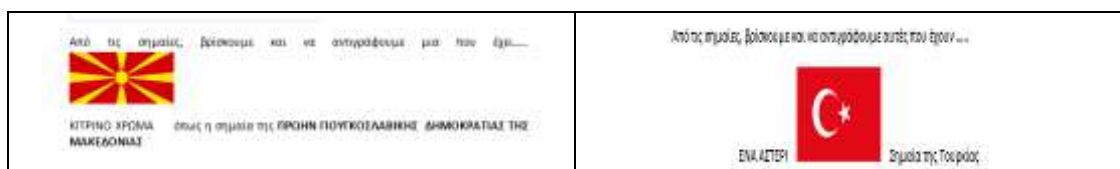
Στη συνέχεια έγινε εισαγωγή στην επόμενη δραστηριότητα, κατά την οποία επιδείχθηκε στην ολομέλεια των μαθητών/-τριών η διαδικασία κατά την οποία είναι δυνατή η πρόσβαση στη σελίδα, με την βοήθεια του ανακλαστικού προβολέα και του Η/Υ της τάξης:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CE%A%CE%B1>.

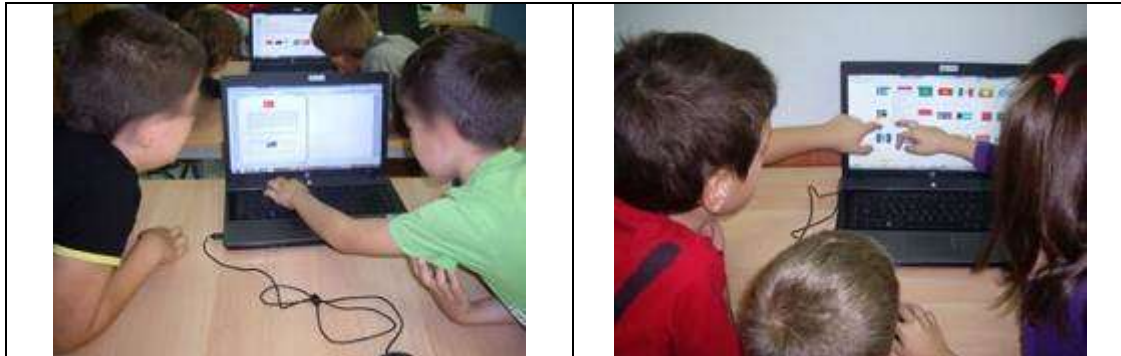
Εκεί οι ομάδες επέλεξαν σημαίες κρατών ακολουθώντας [τις οδηγίες](#) που τους δίνονταν.

Ουσιαστικά η εφαρμογή σε αυτό το σημείο έρχεται να συναντήσει την πρόταση του αρχικού σεναρίου, όπου σύμφωνα με αυτό οι ομάδες Β, Γ, και Δ ασχολούνταν με την αναζήτηση πληροφοριών για σημαίες ποικίλων κρατών μέσα από τη σελίδα της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας. Στο αρχικό σενάριο η Α ομάδα αναζητούσε από τη συγκεκριμένη σελίδα υλικό για την ελληνική σημαία. Στην εφαρμογή του σεναρίου όλες οι ομάδες ασχολήθηκαν αρχικά με την αναζήτηση πληροφοριών της ελληνικής σημαίας (κατά τη 2η-3η ώρα) και με τη νέα δραστηριότητα που κλήθηκαν να ασχοληθούν, αξιοποίησαν το υλικό της Πινακοθήκης Εθνικών Σημαιών ακολουθώντας μια άλλη εναλλακτική πρόταση.

Συγκεκριμένα κάθε μια από τις έξι ομάδες υπήρχε ξεχωριστό [φύλλο δραστηριότητας](#), στο οποίο δίνεται ως «παράδειγμα» για τη σχετική αναζήτηση μια σημαία από τις γειτονικές χώρες της Ελλάδας (επειδή οι ομάδες που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του σεναρίου ήταν έξι, οι οδηγίες που δόθηκαν αφορούσαν τις σημαίες της Αλβανίας, της Βουλγαρίας, της Τουρκίας, της Π.Γ.Δ.Μ. αλλά και της Ελλάδας, όπως και της σημαίας του Πακιστάν, η οποία δόθηκε σε αντιδιαστολή με τη σημαία της Τουρκίας, καθώς έχει και αυτή «μισοφέγγαρο/ημισέληνο, αλλά δεν έχει ίδιο χρώμα...»).

Επειδή στην αίθουσα διδασκαλίας της συγκεκριμένης τάξης η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ασύρματης σύνδεσης (για τους φορητούς Η/Υ) δεν ήταν εφικτή, η δράση των ομάδων «μεταφέρθηκε» στην αίθουσα Πληροφορικής. Εκεί οι ομάδες εργάστηκαν στον δικό τους Η/Υ, στου οποίου στην επιφάνεια εργασίας εντόπισαν εύκολα και «άνοιξαν» το αρχείο με το φύλλο δραστηριότητας του κειμενογράφου. Οι μαθητές/-τριες καθοδηγήθηκαν να αντιγράψουν το κείμενο της ηλεκτρονικής εγκυκλοπαιδείας για καθεμία από τις παραπάνω σημαίες, ενώ στη συνέχεια συμπλήρωσαν έναν πίνακα. Μάλιστα στην ομάδα «Σημαία της Γερμανίας» βρέθηκε μια μαθήτρια με καταγωγή από την Αλβανία, η οποία δήλωσε ότι η σημαία που υπήρχε ως «παράδειγμα» στο φύλλο δραστηριότητας της ομάδας της είναι η σημαία της πατρίδας της («εκεί γεννήθηκα»), για αυτό και έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το περιεχόμενο του κειμένου που αναφερόταν σε αυτή, αν και χρειάστηκε να της δοθούν κάποιες διευκρινίσεις για να καταλάβει το γενικό νόημα του κειμένου. Τότε τα παιδιά της ομάδας της σχολίασαν πως και αυτοί θα μπορούσαν να ξεχωρίσουν τη σημαία της Ελλάδας από όλες τις άλλες σημαίες.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν, τα μέλη των ομάδων θα έπρεπε να παρατηρήσουν τις σημαίες των ποικίλων κρατών που προσφέρονταν στη συγκεκριμένη σελίδα και να επιλέξουν κάποιες από αυτές τις σημαίες σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια. Τα κριτήρια ήταν ίδια με αυτά που δίνονταν και στο αρχικό σενάριο. Αφορούσαν τα σύμβολα των σημαιών (αστέρια, κύκλοι, ημισέληνος, ήλιος, σταυρός, ζώα, φυτά) και τα χρώματά τους (λευκό, κόκκινο, κίτρινο, πράσινο, μπλε), τα οποία είχαν ήδη επιλέξει οι ομάδες στην προηγούμενη συνάντηση, όταν δήλωσαν στην ολομέλεια ποιο είναι το στοιχείο που τους ενδιαφέρει (χρώματα ή σχέδια/ αντικείμενα). Οι ομάδες εργάστηκαν αρμονικά –κρατώντας σειρά για κάθε μέλος τους στην επιλογή και χρήση των πληροφοριών– και στο τέλος της ώρας είχαν να παρουσιάσουν ένα φύλλο δραστηριότητας (των ομάδων «Σημαία της Γερμανίας», «Σημαία της Αγγλίας», «Σημαία της Αυστρίας», «Κύπρος», «Ιταλία», «Σημαία της Γαλλίας»), στο οποίο εκτός της αντιγραφής των σχετικών πληροφοριών για μια σημαία γειτονικής χώρας, είχε γίνει «αντιγραφή» και «επικόλληση» εικόνων (τριών σημαιών, για τις οποίες είχε καταγραφεί και το όνομα της χώρας στην οποία ανήκει καθεμία).

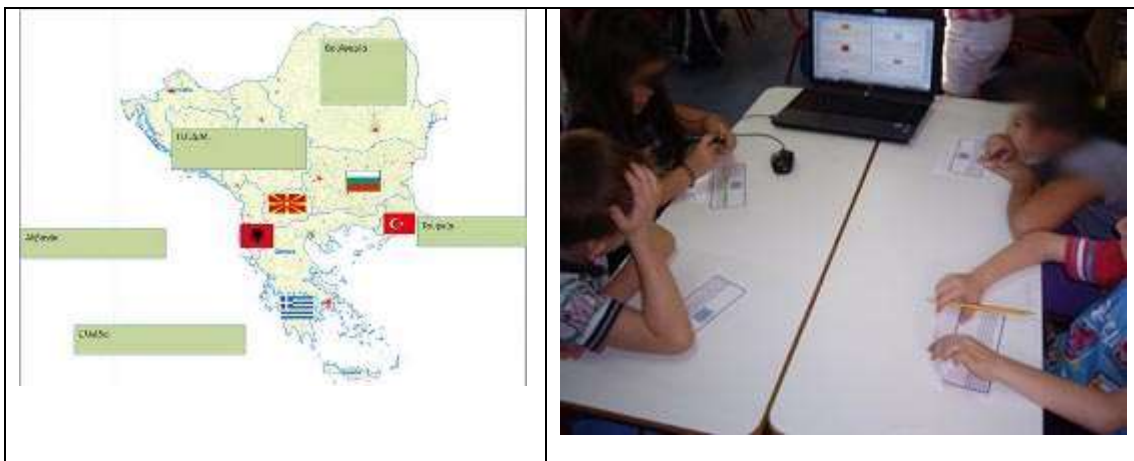

Μια σημαντική διαφοροποίηση από το αρχικό σενάριο κατά την 4^η-5^η ώρα αποτελεί το αντικείμενο ενασχόλησης των ομάδων. Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, κάθε ομάδα αναλάμβανε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο εργασίας: *A' ομάδα: Η σημαία της Ελλάδας, B' ομάδα: Σύμβολα των σημαιών (αστέρια, κύκλοι, ημισέληνος, ήλιος, σταυρός, ζώα, φυτά, Γ' ομάδα: Χρώματα των σημαιών (λευκό, κόκκινο, κίτρινο, πράσινο, μπλε, Δ' ομάδα: Σημαίες των γειτονικών κρατών (Αλβανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Π.Γ.Δ.Μ.).* Κατά την εφαρμογή προτείνεται η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κάθε ομάδας, ώστε όλες να εργαστούν προκειμένου να συλλεχθούν πληροφορίες για το ίδιο θέμα που είναι: «Σημαίες των γειτονικών κρατών της Ελλάδας». Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση από τον αρχικό σχεδιασμό αφορά στην πρόταση αξιοποίησης της δυναμικής των ομάδων της τάξης αλλά και στην αναγκαιότητα εξασφάλισης συνθηκών συνεργασίας ανάμεσά τους, ώστε αυτές να μη λειτουργούν μεμονωμένα και ανεξάρτητα. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζεται μια βασική προϋπόθεση κατά την υιοθέτηση της εργασίας σε ομάδες, σύμφωνα με την οποία το προϊόν της εργασίας μιας ομάδας θα πρέπει να αξιοποιείται και να αποτελεί υλικό για μια επόμενη εργασία κάποιας άλλης ομάδας ή της ολομέλειας της τάξης. Με τις παραπάνω επιλογές, που ουσιαστικά διαφοροποιούν το αρχικό σενάριο από την εφαρμογή του, έγινε εφικτό να συγκεντρωθεί υλικό από κάθε ομάδα, το οποίο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την παρουσίαση μιας κοινής εργασίας, όπου όλοι/-ες οι μαθητές/τριες θα αναγνωρίζουν σε αυτή ένα μερίδιο της δικής τους συμβολής. Έτσι, ενώ στο αρχικό σενάριο προτείνεται η 4η ομάδα να ασχοληθεί με τις σημαίες των γειτονικών χωρών της Ελλάδας, το προϊόν της εργασίας των ομάδων στην 4η-5η ώρα εφαρμογής μπορεί να δώσει το ίδιο αποτέλεσμα, μέσα από την σύνθεση των εργασιών των επιμέρους ομάδων, πρόθεση η οποία επρόκειτο να βρει εφαρμογή κατά την 6^η-7^η ώρα εφαρμογής του σεναρίου.

6η & 7η διδακτική ώρα

Καθώς οι ομάδες αντέγραψαν στα φύλλα δραστηριοτήτων της προηγούμενης συνάντησης κείμενα που εντόπισαν στη σελίδα της Πινακοθήκης Εθνικών Σημαιών για τη σημαία ενός γειτονικού κράτους της Ελλάδας (Τουρκία, Π.Γ.Δ.Μ., Βουλγαρία, Αλβανία), [το υλικό](#) που συγκεντρώθηκε χρησιμοποιήθηκε για την προετοιμασία της επόμενης δραστηριότητας. Κάθε ομάδα στην αρχή έλαβε ένα κείμενο για μια συγκεκριμένη σημαία (επειδή οι ομάδες της τάξης ήταν έξι χρειάστηκε δύο από αυτές να πάρουν κείμενα για τη σημαία της Τουρκίας και μια ακόμη για τη σημαία της Ελλάδας). Κάθε μέλος της ομάδας όφειλε να διαβάσει το συγκεκριμένο κείμενο και να συμφωνήσει με τους/τις συμμαθητές/-τριές του για την επιλογή μιας πρότασης (που θα αρχίσει με κεφαλαίο και θα τελειώνει σε τελεία και η οποία θα έχει κάποια πληροφορία που θεωρούν σημαντική για τη σημαία ενός από τα κράτη που είχαν στη διάθεσή τους).

Εξηγήθηκε στα παιδιά πως η πρόταση που θα διάλεγαν θα χρησιμοποιούνταν σε μια παρουσίαση με διαφάνεια. Σε αυτή υπήρχε ο χάρτης της Ελλάδας με τις γειτονικές της χώρες και κάποια πλαίσια κειμένου με το όνομα τους. Εκπρόσωποι των ομάδων, αφού παρουσίασαν την επιλογή τους στην ολομέλεια της τάξης, παρακινήθηκαν να αντιγράψουν την πρότασή τους από ένα αρχείο κειμενογράφου και να την επικολλήσουν στη θέση του ονόματος της χώρας.

Κατά την παρουσίαση των επιλογών κάθε ομάδας χρειάστηκε να σχολιαστούν ιδιαίτερα κάποιες από τις προτάσεις, καθώς ορισμένοι/-ες μαθητές/-τριες εξέφρασαν απορίες για το περιεχόμενό τους. Πρόκειται κυρίως για τις προτάσεις που επέλεξε η ομάδα που ασχολήθηκε με το κείμενο για την ελληνική σημαία («Μέσα σε ένα κυανό τετράγωνο στο πάνω προσίστιο μέρος, υπάρχει ένας λευκός σταυρός») και αντίστοιχα για την σημαία της Βουλγαρίας («Η σημαία της Βουλγαρίας αποτελείται από τρεις ισομεγέθεις οριζόντιες λωρίδες.... »). Αφού επιχειρήθηκε η ερμηνεία των όρων που δυσκόλευαν τα παιδιά προτάθηκε η απλοποίηση των προτάσεων για να είναι εύκολα κατανοητές σε όλους. Έτσι, οι εκπρόσωποι των ομάδων χρειάστηκε να επέμβουν στο κείμενο της πρότασης, κάνοντάς τες πιο απλές αλλά και πιο κατανοητές («Στο αριστερό μέρος της σημαίας υπάρχει ένας σταυρός. Η σημαία της Βουλγαρίας έχει τρεις λωρίδες που έχουν χρώμα λευκό, πράσινο και κόκκινο. Η Αλβανία είναι μια χώρα της Ευρώπης. Η σημαία της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας έχει από έναν κίτρινο ήλιο με 8 ακτίνες. Η σημαία της Τουρκίας αποτελείται από ένα μισοφέγγαρο και ένα αστέρι.»). Η διαπίστωση της δυσκολίας αυτής ήταν άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο αρκετές από τις δράσεις που προτεινόταν στο αρχικό σενάριο τροποποιήθηκαν, ενώ δεν αξιοποιήθηκαν όλα τα κείμενα που παρουσιάζονταν σε αυτό.

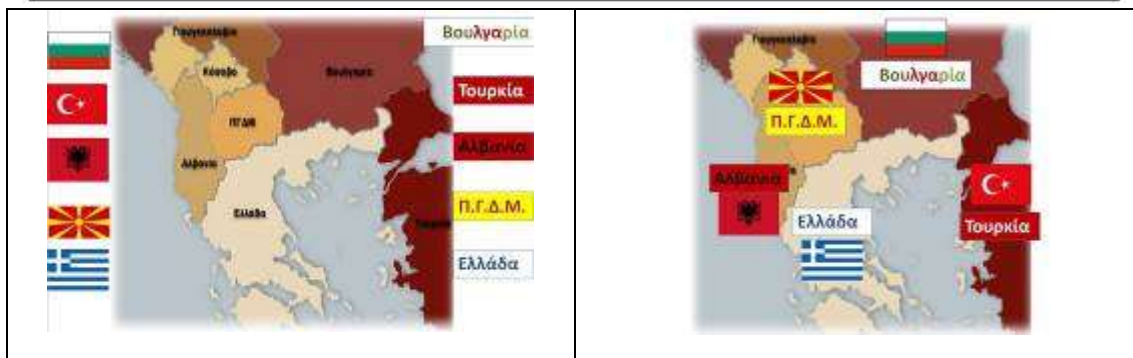
Τα συγκεκριμένα πλαίσια κειμένου είχαν σχεδιαστεί με χρονισμό κίνησης στην προβολή παρουσίασης, στοιχείο που ενεργοποίησε το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών, γι' αυτό και ζητήθηκε να επαναληφθεί αρκετές φορές η συγκεκριμένη παρουσίαση. Εκπρόσωποι των ομάδων σηκώνονταν στον πίνακα και με τα κλικ του ποντικιού «παρίσταναν» τους μάγους που καταφέρνουν να κάνουν το πλαίσιο

κειμένου να κινείται κυκλικά, από αριστερά προς τα δεξιά ή από πάνω προς τα κάτω ή το αντίστροφο. Πέρα από τα εφέ της παρουσίασης που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο για να υπάρξει και ένα στοιχείο διασκέδασης στη δραστηριότητα, τα παιδιά αισθάνθηκαν τελικά ότι συμμετείχαν και αυτά στην ολοκλήρωση μιας ομαδικής εργασίας μέσα από την προσφορά και τη συμβολή του καθενός. Πρότειναν μάλιστα να δείξουν την εργασία τους και σε άλλα παιδιά του σχολείου, γεγονός που κάνει την ιδέα για δημιουργία ιστοσελίδας του σχολείου να μοιάζει περισσότερο αναγκαία και απαραίτητη.

Για την εμπέδωση όσων ήδη είχαν επεξεργαστεί, οι μαθητές/-τριες κλήθηκαν αυτή τη φορά στις ομάδες τους να ασχοληθούν με την τοποθέτηση των εικόνων με σημαίες από τα γειτονικά κράτη της Ελλάδας σε έναν διαφορετικό χάρτη (προέλευση χάρτη: <http://archive.in.gr/news/balkan/countries.htm>). Αφού επιδείχθηκε στα παιδιά ο τρόπος μετακίνησης της εικόνας στη διαφάνεια, κάθε ένα μέλος της ομάδας ανέλαβε δράση, δίνοντας τη σειρά του στο επόμενο. Στο τέλος της δραστηριότητας και αφού οι μαθητές/-τριες αποθήκευσαν την εργασία τους, είχαν τη δυνατότητα να αποφανθούν για την ορθότητα των επιλογών τους, συγκρίνοντας τις θέσεις των σημαιών στον δικό τους χάρτη με ένα παρόμοιο αρχείο παρουσίασης που είχε το όνομα «Γειτονικές χώρες επαλήθευση». Η συγκεκριμένη διαφάνεια προβαλλόταν στον πίνακα, ενώ επιδείχθηκε ο τρόπος με τον οποίο μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν καθεμία ομάδα στον Η/Υ τους.

Με τη βοήθεια της επαλήθευσης που είχαν στη διάθεσή τους οι ομάδες στο αρχείο που βρήκαν στην επιφάνεια εργασίας του Η/Υ τους μπόρεσαν να διαπιστώσουν ότι κατάφεραν όλοι τα μέλη τους –κάποια βέβαια με τη βοήθεια και των συμμαθητών τους– να τοποθετήσουν στην κατάλληλη θέση, τόσο τα πλαίσια κειμένου όσο και τις σημαίες των γειτονικών κρατών της Ελλάδας. Κατά την ενασχόληση με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, οι ομάδες είχαν την ευκαιρία να ξαναθυμηθούν και να δοκιμάσουν την εντολή της αναίρεσης αλλά και της ελαχιστοποίησης ενός αρχείου και επαναφοράς του. Και εδώ οι χρωματικές επιλογές στην καταγραφή των χωρών βοήθησαν τα παιδιά να διαλέξουν πιο εύκολα και να αντιστοιχίσουν χωρίς δυσκολία τα ονόματα των χωρών με τις σημαίες, καταλήγοντας στη διαπίστωση ότι η σημαία μπορεί να ταυτιστεί με το όνομα ενός κράτους αποτελώντας σύμβολο γι' αυτό.

Στο κλείσιμο της συνάντησης προβλήθηκε ένα ακόμη αρχείο παρουσίασης,

που αυτή τη φορά είχε τη μορφή εννοιολογικού [χάρτη](#). Παρουσιάστηκε με τη βοήθεια

του ανακλαστικού προβολέα στον πίνακα της τάξης. Στο κέντρο μιας διαφάνειας βρισκόταν η λέξη *σημαία*, ενώ ένα βελάκια παρέπεμπαν σε χρήσεις της. Μια από αυτές δινόταν αρχικά στα παιδιά και αφορούσε τη χρήση που συναντήσαμε μέσα στην τάξη στην αρχή του σχεδίου εργασίας. Με βάση τον τίτλο της διαφάνειας προκλήθηκε συζήτηση για το πού μπορεί ακόμη να χρησιμοποιείται μια σημαία. Αφού τα παιδιά μίλησαν για διάφορες χρήσεις της σημαίας ενδυματολογικού ενδιαφέροντος (σε καπέλα, στις φόρμες των αθλητών, σε μαγιό...), αναφέρθηκαν και στις παρελάσεις, αλλά και στα γραμματόσημα που περιεργάστηκαν, στη σημαία που υπάρχει στην αυλή του σχολείου και στους σημαιοστολισμούς που γίνονται στις εθνικές επετείους. Στη συνέχεια «αποκαλύφθηκαν» στους/στις μαθητές/-τριες οι εικόνες με χρονισμό κίνησης που αντιστοιχούσαν σε όσα αναφέρθηκαν. Μια από τις τελευταίες εικόνες που παρουσιάστηκε ήταν η λέξη *Ελλάδα* και τότε τα παιδιά υποκινήθηκαν να σκεφτούν γιατί υπάρχει στη συγκεκριμένη διαφάνεια. Γρήγορα τα παιδιά απάντησαν ότι όταν «βλέπουμε την ελληνική σημαία είναι σαν να μιλάμε για την Ελλάδα» άποψη που μπορεί να εμπερικλείει τη σκέψη των παιδιών αυτής της ηλικίας όσον αφορά στην συμβολική χρήση της έννοιας της σημαίας.

Τέλος, ως επιβράβευση για την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στις δραστηριότητες, αλλά και για την τελική αξιολόγηση του αποτελέσματος της ενασχόλησής τους με τις σημαίες των γειτονικών κρατών, επιδείχθηκε στην ολομέλεια της τάξης –με την βοήθεια του ανακλαστικού προβολέα– ο τρόπος πρόσβασης στην σελίδα <http://www.purposegames.com/game/af47aa3190>, όπου υπήρχε ένα παιχνίδι στο οποίο τα παιδιά καλούνταν να τσεκάρουν σε ποιο σημείο του χάρτη αντιστοιχεί η θέση των γειτονικών κρατών της Ελλάδας. Για την υποβοήθηση των παιδιών όσον

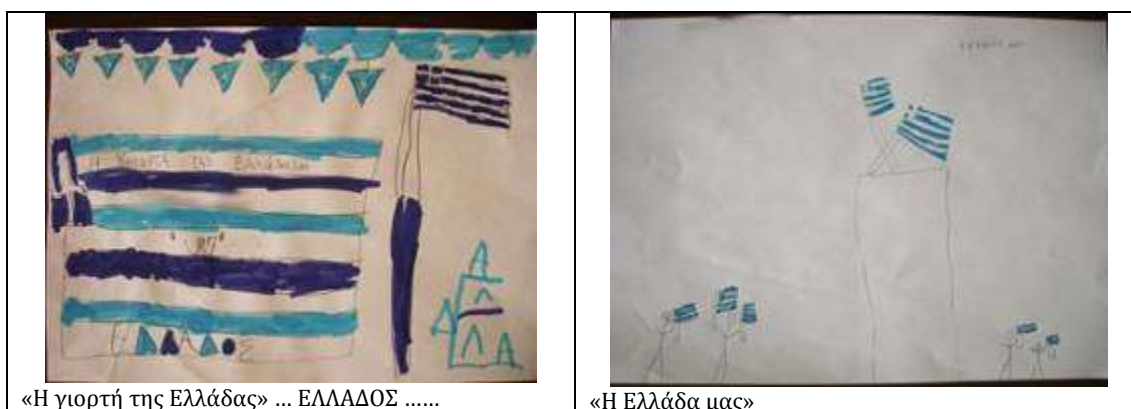

αφορά στην πρόσβαση της ιστοσελίδας, χρησιμοποιήθηκε ένα αρχείο επεξεργαστή κειμένου, από όπου δίνονταν οδηγίες για τη χρήση του πλήκτρου Ctrl ταυτόχρονα με την επιλογή (τοποθέτηση) του ποντικιού στη συγκεκριμένη διεύθυνση.

8η διδακτική ώρα

Η πρόσβαση με τη χρήση του ασύρματου δικτύου και η ενασχόληση με το παιχνίδι έγινε σε επόμενη συνάντηση στον χώρο του εργαστηρίου των Η/Υ. Εκεί οι ομάδες είχαν στη διάθεσή τους το [αρχείο κειμένου](#) με τις υποδείξεις για τον εντοπισμό της σελίδας αλλά και την επαλήθευση του αρχείου των γειτονικών χωρών της Ελλάδας (την ύπαρξη του οποίου πληροφορήθηκαν οι μαθητές/-τριες σε προηγούμενη δραστηριότητα). Κάθε μαθητής/-τρια είχε τη δυνατότητα –αν το χρειαζόταν– με τη χρήση της ελαχιστοποίησης/επαναφοράς να ξαναθυμηθεί τη θέση κάθε κράτους στον χάρτη και μετά να προχωρήσει στην επιλογή της κατάλληλης θέσης για κάθε κράτος που δίνονταν στο παιχνίδι.

Για να μην υπάρχουν διενέξεις μεταξύ των μαθητών/-τριών κατά την ώρα της αναμονής για την έλευση της σειράς του καθενός στη χρήση του παιχνιδιού, υποδείχθηκε στα παιδιά να φέρουν μαζί τους στην αίθουσα του εργαστηρίου και τις μπογιές τους για να ετοιμάσουν μια ζωγραφιά που θα έχει σχέση με την ελληνική σημαία. Έτσι τα παιδιά είχαν μια εργασία να απασχοληθούν όσο περίμεναν τη σειρά τους, αν και μερικοί φρόντιζαν να παρακολουθούν τους συμμαθητές τους σχολιάζοντας τις επιλογές τους ή βοηθώντας τους.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία ομάδων

Από την ιστοσελίδα που με γραμματόσημα στα οποία εικονίζονται σημαίες από διάφορες χώρες: <http://www.flagsonstamps.info/index.htm#A>

<p>http://www.flagsonstamps.info/greece1810A+11A.jpg http://www.flagsonstamps.info/FranceM1661.jpg http://www.flagsonstamps.info/germany2318.jpg http://www.flagsonstamps.info/gb919-21.jpg http://www.flagsonstamps.info/italy2763.jpg http://www.flagsonstamps.info/cyprus559.jpg http://www.flagsonstamps.info/austria2389.jpg</p>		

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 1^η ώρα εφαρμογής (περιεχόμενο επιστολών των ομάδων I):

	<p>Η σημαία της Γερμανίας είναι τρίχρωμη και αποτελείται από τρεις οριζόντιες λωρίδες (διων διαστάσεων).</p> <p>Τα χρώματα είναι μαύρο (πάνω), κόκκινο και χρυσό.</p>
	<p>Η εθνική σημαία της Γαλλίας είναι τρίχρωμη.</p> <p>Αποτελείται από τρεις κάθετες λωρίδες, χρώματος μπλε, άσπρου και κόκκινου.</p>
	<p>Η σημαία της Ιταλίας είναι τρίχρωμη, με τρεις κάθετες λωρίδες, χρώματος πράσινου, λευκού και κόκκινου.</p> <p>Η Ιταλική τρίχρωμη σημαία είναι ουσιαστικά ίδια με τη Γαλλική με το πράσινο χρώμα αντί για το μπλε.</p>

	<p>Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας χρησιμοποιεί ως εθνική σημαία τη Σημαία της Ένωσης, που είναι ένωση τριών σταυρών, του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Ανδρέα και του Αγίου Πατρίκιου.</p>
	<p>Στη σημαία προβάλλεται η Κύπρος με πορτοκαλί χρώμα σε άσπρο φόντο. Κάτω από την Κύπρο δύο πράσινα κλαδιά ελιάς, ενωμένα στις άκρες. Το χρώμα της Κύπρου στη σημαία συμβολίζει τον άλλοτε άφθονο χαλκό που υπήρχε στο νησί. Ακόμη το λευκό φόντο συμβολίζει την ελευθερία.</p>
	<p>Η σημαία της Αυστρίας αποτελείται από τρεις ισομεγέθεις λωρίδες χρώματος κόκκινου, άσπρου και κόκκινου.</p> <p>Η αυστριακή σημαία λέγεται ότι είναι από τις αρχαιότερες στον κόσμο.</p>

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 2η-3η ώρα:

Αρχείο παρουσίασης (με 6 διαφάνειες)

	
---	--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

 <p>Ονόματα: <input type="text"/></p> <p>Το βασίλειο αποτελείται από τέσσερις βασίλεια και βασιλείες: αγγλική, αρμενική, ολλανδική και γαλλική. Σήμερα είναι ένα ανεξάρτητο κράτος, που έγινε ανεξάρτητο τον 18ο αιώνα. Η γλώσσα που ομιλείται είναι το αγγλικό.</p>	 <p>Ονόματα: <input type="text"/></p> <p>Η χώρα της Ιταλίας είναι ημερήσια, με τους κάτοικους της να ομιλούν γαλλικά. Η γλώσσα της Ιταλίας είναι η ιταλική. Η γλώσσα που ομιλείται στην Ελλάδα είναι η ελληνική. Η γλώσσα που ομιλείται στην Ελλάδα είναι η ελληνική.</p>
 <p>Ονόματα: <input type="text"/></p> <p>Η σημαία της Ολλανδίας είναι ημερήσια, με τους κάτοικους της να ομιλούν γαλλικά. Η γλώσσα της Ολλανδίας είναι η ολλανδική. Η γλώσσα που ομιλείται στην Ελλάδα είναι η ελληνική.</p>	 <p>Ονόματα: <input type="text"/></p> <p>Η σημαία της Αυστρίας αποτελείται από τρεις οριζόντιες λωρίδες: κόκκινη, λευκή και κόκκινη. Η γλώσσα που ομιλείται στην Αυστρία είναι η γερμανική.</p>

Αρχείο παρουσίασης (με 4 διαφάνειες)

 <p>Χάρτης Ευρώπης</p> <p>Ελλάδα</p>	 <p>Χάρτης Ευρώπης</p> <p>Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, Ελλάδα, Ιταλία</p>
 <p>Χάρτης Ευρώπης</p> <p>Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, Αυστρία, Ολλανδία, Ελλάδα</p>	 <p>Χάρτης Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 2η–3η ώρα:

1^ο Φύλλο δραστηριοτήτων

Σύμφωνα με το *Εικονογραφημένο Λεξικό* που έχετε στη βιβλιοθήκη της τάξης σας...

Η σημαία είναι ένα μεγάλο ορθογώνιο πανί με τα χρώματα και τα σύμβολα ενός κράτους.

Ποια είναι τα χρώματα και τα σύμβολα της ελληνικής σημαίας;

Για να απαντήσουμε στην ερώτηση

- Διαβάζουμε το κείμενο από το ανθολόγιο με τίτλο [«Ασπρογάλαζο πανί»](#)
- Βρίσκουμε στη σελίδα http://www.snhell.gr/kids/content.asp?id=223&cat_id=9

το ποίημα «Στη σημαία μας» και αντιγράφουμε τη στροφή που μιλά για το χρώμα της ελληνικής σημαίας

- Συμβουλευόμαστε τις πληροφορίες από τη σελίδα: <http://el.wikipedia.org/wiki/Σημαία>

και

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ομάδα «Αυστρία»

Η σημαία της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας αποτελείται από έναν κίτρινο ήλιο που ανατέλλει με 8 ακτίνες, οι άκρες των οποίων εκτείνονται σε κόκκινο φόντο. Το σύμβολο αυτό εκπροσωπεί το «νέο ήλιο της ελευθερίας», όπως αναφέρεται στον εθνικό ύμνο της χώρας.

Ομάδα «Γερμανία»

Η Δημοκρατία της Αλβανίας είναι μια Βαλκανική χώρα της ΝΑ Ευρώπης. Συνορεύει με το Μαυροβούνιο βορειοδυτικά, το Κοσσυφοπέδιο βόρεια, την ΠΓΔΜ Ανατολικά και την Ελλάδα νότια. Βρέχεται από την Αδριατική Θάλασσα δυτικά, και το Ιόνιο πέλαγος Νοτιοδυτικά. Ιδρύθηκε μετά το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων, το 1913 και πρώτος κυβερνήτης της ήταν ο Ισμαήλ Κεμάλ. Εθνικός ήρωας της Αλβανίας είναι ο Ίσντέρμπεης Ιγκνιάσι και ως Γεώργιος Καστριώτης.

Ομάδα «Γαλλία»

Η σημαία της Τουρκίας αποτελείται από μία λευκή ημισέληνο και ένα αστέρι σε κόκκινο φόντο. Το όνομα της σημαίας στα τουρκικά σημαίνει «αστέρας της αλήθειας». Το σχέδιο της σημαίας είναι αρχαίο και παρουσιάζεται με την τελευταία σημαία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, η οποία καθιερώθηκε το 1844, ως μέρος των μεταρρυθμίσεων του Ταζιμάτ. Οι γεωμετρικές αναλογίες της σημαίας με νόμο σταθεροποιήθηκαν βάσει του Νόμου για την Τουρκική Σημαία, το 1936.

Ομάδα «Ιταλία»

Η εθνική σημαία της Ελλάδας περιέχει εννέα οριζόντιες, οριζόντιες και εναλλασσόμενες λευκές και κυανές παράλληλες λωρίδες. Μέσα σε ένα κυανό τετράγωνο στο πάνω προσιτικό μέρος, υπάρχει ένας λευκός σταυρός. Οι εννέα λωρίδες αντιστοιχούν σε κάθε γράμμα της ορθογραφίας, από τη λέξη «ελευθερία». Επίσης είναι τόσες όσες και οι συλλαβές του «Ελευθερία ή Θάνατος». Ο σταυρός συμβολίζει το επίσημο θρήσκευμα της χώρας, τον χριστιανισμό, και κατά άλλους, είναι πανάρχαιο σύμβολο του διμυθικού και συμβολίζει τα τέσσερα στοιχεία της φύσης.

Ομάδα «Ιταλία»

Η σημαία της Βουλγαρίας αποτελείται από τρεις ισομήθεις οριζόντιες λωρίδες χρώματος λευκού (στην κορυφή), πράσινου και κόκκινου. Το λευκό αντιπροσωπεύει την ειρήνη, το πράσινο τη γονιμότητα της βουλγαρικής γης και το κόκκινο το θάρρος του λαού. Υιοθετήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 1990. Η χώρα έχει Σύνταγμα από τις 12 Ιουλίου 1991.

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 6η–7η ώρα:

Χάρτης των γειτονικών κρατών για την τοποθέτηση στην ολομέλεια των προτάσεων της κάθε ομάδας.

Χάρτης των γειτονικών κρατών για την αντιστοίχιση εικόνας / σημαίας και πλαισίου κειμένου:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γειτονικές χώρες Επαλήθευση

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 6η–7η ώρα:

Εννοιολογικός χάρτης για τη χρήση της σημαίας (συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε την 8η ώρα

(Φύλλο δραστηριοτήτων για την εύρεση της σελίδας του παιχνιδιού)

Θέλετε και εσείς να παίξετε το παιχνίδι με τις γειτονικές χώρες της Ελλάδας;

Greece, neighb
- Press Start - 100%

Copyright © 2006 - 2010 PurposeGames.com. All rights reserved.

Για να μπείτε στο παιχνίδι πρέπει να πατήσετε πάνω στην επόμενη σειρά ταυτόχρονα το πλήκτρο Ctrl

για να δείχνει ένα χεράκι

<http://www.purposegames.com/game/af47aa3190>

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Μέσα από την εξοικείωσή τους με τα σύμβολα των σημαιών θα μπορούσαν να σχεδιαστούν δράσεις στις οποίες οι μαθητές/-τριες θα προκαλούνταν να αξιοποιήσουν όσα έμαθαν (όπως για παράδειγμα τη χρήση κριτηρίων κατά την επιλογή συγκεκριμένων σημαιών), καθώς και να προχωρήσουν στη διαμόρφωση προτάσεων αναφορικά με τη δημιουργία μιας σημαίας για τη δική τους ομάδα ή για τη σημαία της τάξης τους.

Μια ακόμη πρόταση αφορά στη χρήση εικόνων ή στιγμιότυπων από ταινίες στις οποίες παρουσιάζονται κτίρια/σύμβολα κάποιων κρατών μαζί με τις σημαίες τους, όπου μπορεί να προκληθεί συζήτηση για την προέλευση τους και για τη συμβολική χρήση των σημαιών.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Τα αποτελέσματα του παιχνιδιού συνηγορούν στην άποψη ότι τελικά τα παιδιά μπόρεσαν να κρατήσουν στη μνήμη τους τις θέσεις των γειτονικών κρατών ενώ ταυτόχρονα ήταν σε θέση να ξεχωρίζουν και τις σημαίες τους. Ταυτόχρονα μπόρεσαν να συνεργαστούν μεταξύ τους στις ομάδες αλλά και στην ολομέλεια, διευρύνοντας τις γνώσεις τους όσον αφορά στο θέμα των σημαιών και τη χρήση τους, ενώ ταυτόχρονα μέσα από τις δραστηριότητες του σχεδίου εργασίας ήρθαν σε επαφή με γνώσεις που αφορούν στην καλλιέργεια του προφορικού και του γραπτού τους λόγου

αλλά και τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων, στα οποία ο συνδυασμός εικόνας και κειμένου επιτεύχθηκε μέσα από την αξιοποίηση του διαδικτύου και τη χρήση του Η/Υ.

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου χρειάστηκε να υπάρξουν διαφοροποιήσεις που αφορούσαν στο επίπεδο ικανότητας των μαθητών/-τριών της συγκεκριμένης ηλικίας για την κατανόηση συγκεκριμένων κειμένων και εννοιών.

<p>«Η ελληνική σημαία»</p> <p>Η ελληνική σημαία χρησιμοποιείται σε ρούχα και στην παρέλαση μάλιστα σε κάποιες γιορτές βάζουμε την ελληνική σημαία στα μπαλκόνια</p>	<p>«Η μεγάλη γιορτή»</p> <p>Σχολείο Ελλάδα</p>

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
